

זוהי דמותו של דני ברמן - האי ש שרימה את האוניברסיטה - "המציא" מישחה נגד קרחת - וסיפק למרידור את הרעיון ששיגע את המדינה

המתחזה

הוא טוען שעבד במיקצונו כאוקיאנוגרף במוסדות שונים, אך אינו נוקב בשמם. הפרשה הפלילית שבה הסתבך דני ברמן מבהירה את העובדות כאשר לפרק קצר בחייו. בדיוק כמו בפרשת מרידור, הוא הופיע גם בפרשה זו בדמות כפולת-הפנים של נוכל וקורבן.

עניינו של העולם הזה בפרשה התעורר בעיקבות פרשת פריצה למגירותיו של דני ברמן, במשרדו חברת מיבר מהנדס, טים, שהיתה בעלותו יחד עם שותפו, מנחם מילר. ברמן ומילר היו שותפים ב-חברה נוספת, בשם איטילשקו, ששכנה באותו בניין. היו להם לפחות שתי חברות נוספות: שירז וימים.

את הפריצה למגירותיו ביצע חוקר פרטי בשם גדעון קדמן, שביקש להיות שותף ב-איטילשקו, אך נדחה על-ידי השותפים. אחרי כך הסתבר שהפריצה נעשתה ב-מיסגרת חקירה, כביכול, שניהל קדמן אחרי שדני ברמן נראה מסתובב בקמפוס התל-אביבי כשהוא נושא דרגות רבי-סרן, בעוד שדרגתו במילואים היתה של טוראי.

בתואר לא זכה. תוך תקופת לימודיו שיימש גם כמורה לפסיקה, כימיה ומתמטיקה בגימנסיה שלוה בתל-אביב. ההשתלמות שלו במיסגרת לימודיו היתה בתחום האוקיאנוגרפיה. במיסגרת זו השתתף גם במשלחות מחקר ומיפוי אוקיאנוגרפיה בים-התיכון וביסרוף. באחת מ-צילוח העומק שלו אירעה לו תאונה והוא אושפז בבית-חולים לתקופה ארוכה. כי תוצאה מכך לא סיים את בחינות-הגמר ולא זכה בתואר האקדמי הנכסף.

עד עתה נגעו לפרטי הביוגרפיה הפרטית והאומללה שלו עצמו. לראשונה נחשפה פרשת הסתבכויותיו של דני ברמן בסידרת-כתבות שפרסם העולם הזה (2056, 2057, 2060) בשנת 1977. **כך תואר ברמן כאחת הכתבות, שנכתבו על-ידי משה מאור:** דני ברמן, מהיר המחשבה והדיבור, הוא ארכיטיפוס של דמות הפרופסור המפורסם, הוא בעל ידע מדהים בתחומים מדעיים

ל פעם ידע דני ברמן שהוא חייב להצליח. הוא הלך לפגישה שאולי תתברר כחשובה ביותר בחייו, עם אדם שהוא משיכמו ומעלה, "טייקון" אמיתי שיכול להזיז דברים. ועד לאותו בוקר צונן בינואר 1981 היו חייו של הגבר קצרי-הקומה והמקריח מסכת ארוכה של תיקוות מרקיעות-שחקים ונפילות מכאיי-בות. מעתה עמד הכל להשתנות.

כאשר סיפר דני ברמן, ביום שבו נחשפה זהותו, על פגישתו הראשונה עם יעקב ערידור, הוא היה נרגש ומתוח. מצב-רוחו השתנו במהירות. רגע אחד הוא דיבר במישפטים קצרים וקצובים, כמדען המרצה לפני כיתה-סטודנטים. רגע אחרי כך היה מתפרץ, כשקולו עולה לטונים גבוהים. אחרי-כך היה נרגע, מהסס, כוחר בזהירות את המילים.

המתווך היה אברהם שכטרמן, איש-הנהל לתנועת-החרות ואחיו של אלוף (מיל') הרצל שפיר. איש-העסקים שכטרמן, מהנדס במיקצונו, הביא את ברמן לפגישה עם מרידור במשרדו ברחוב בן-יהודה בתל-אביב. שכטרמן התלהב מהרעיונותיו של ברמן. זה אולי לא מפתיע - שכטרמן עומד בראש הפרויקט של תעלת-הים. מלבד ההמצאה המיסתורית של מרידור, זהו אולי הפיל הלבן הגדול ביותר ב-חולדות מדינת-ישראל.

השדוך בין ברמן ומרידור נראה לו מתאים. שכטרמן היה שותפו של מרידור במטה אצ"ל בין 1938 ו-1943 והוא מכיר את מרידור גם מחברותם הממושכת ב-תנועת החרות. הוא ידע שמרידור אוהב רעיונות נועזים והימורים גדולים.

צליחה לעומק

הוא לא התאכזב. הפגישה עלתה יפה. היה לו בעיני מעמד רציני מאוד, אמר השבוע ברמן על מרידור. הפגישה הראשונה ארכה שעה וחצי, ברמן נתן למרידור לעיין בדו"ח כתוב ש-זכין, וסוכם בין השניים שאם יהיה ל-מרידור עניין בהצעה, תתקיים פגישה נוספת.

חלפו כמה שבועות, והתקיימה הפגישה השנייה. זו היתה מעשית הרבה יותר מן הראשונה. מרידור הבהיר לברמן שיש לו עניין רב בהמצאה, גם בפגישה זו נכחו אנשים נוספים. אם יש לזה גם עשירית אחוז סיכוי - אני הולך על זה, אמר מרידור לברמן.

השניים חתמו על חוזה, שבו נקבע מה יהיה גודל ההשקעה של כל אחד מהשותפים, וסוכם לשמור סוד. מעתה התחילו העניינים להתגלגל במהירות רבה.

במקום שנשמר בסוד כמוס - מחמת "המרגלים" הדמינניים - נשכר מיבנה מתאים. ארבעה אנשים עבדו בשכר מלא: דני ברמן עצמו, יצחק שכטרמן, בנו של אברהם שכטרמן, אלי מור, שהיה עוזר למדען הראשי במישרד-האנרגיה, ומהנדס בשם שאול ליבנה.

פגישות מסוג זה, בין ממציא ובין איש-עסקים המעוניין בהמצאה, מגיבות לא פעם פירות מבורכים. אך יעקב מרידור אינו איש-עסקים רגיל. הוא קודם כל מחמר, שההימור עצמו מעניין אותו הרבה יותר מן התוצאה (ראו עמודים 9-7) ואילו ברמן אינו ממציא רגיל. בניגוד לידי-עות שהדליף מרידור, מעולם לא רשם ברמן פטנטים על חלקים אלה או אחרים מ-המצאתו. ההמצאות העיקריות של ברמן

בתיים, מתקפלים

קדמן גיים לעזרתו את אחד משותפיו של ברמן בחברת איטילשקו, אלקנה מינסקי. מינסקי לבש מדים של חיל-אוויר ודרגות סמל ראשון, והשניים, בחברת סמל נוסף, שהיה חוקר צבאי, הפעילו לחץ על ברמן וחקרו אותו.

תוצאת החקירה: דני ברמן ושותפו, מנחם מילר, ויתרו על המניות שהיו להם בחברת איטילשקו והעבירו אותן ללא תמורה לקדמן. זה נסע אל מפקדו במישטרה הצבאית כדי להודיע לו כי אין עניין ב-המשך החקירה, ואפשר להרפות מברמן.

שנתיים לאחר מכן התברר כי הקורבן הוא גם נוכל. במישפט שהגישה אוניברסיטת תל-אביב נגד דני ברמן התברר מדוע התעניין כל-כך גדעון קדמן בחברת איטילשקו. דני ברמן זייף מיכתב, שגשלה כביכול אל ד"ר ברמן מאת רבי-סרן דימר יוני בחיל-האוויר. במיכתב זה הוזמן חיל-האוויר מחברת איטילשקו "בתיים מתקפלים". בהזמנה מצויינת 600 יחידות ב-סכום כולל של 36 מיליוני לירות. קדמן, שקרא את המיכתב המזויף, נפל בפח, וסבור היה שכדאי להתאמץ כדי להשתלט על חברת איטילשקו.

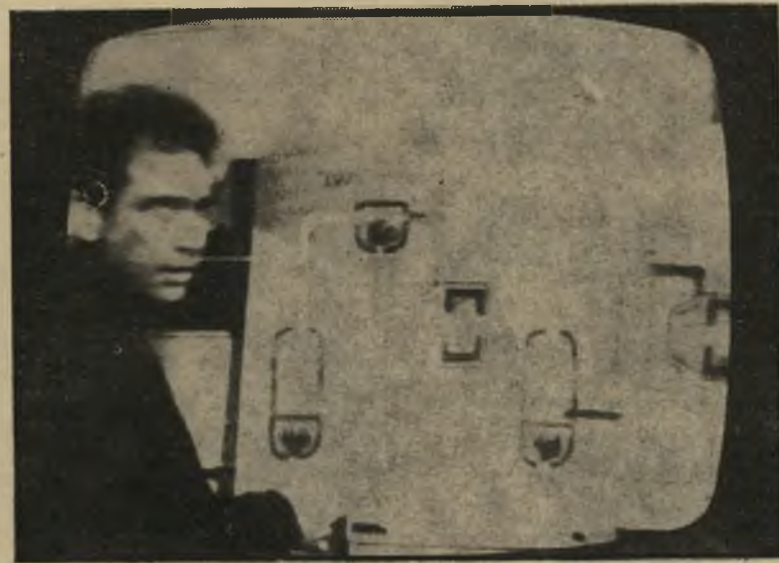
אך לשם מה היה צריך ברמן לזייף את המיכתב?

התשובה נעוצה במערכת היחסים שהתפתחה בינו ובין הפקולטה לקולנוע ב-אוניברסיטת תל-אביב. הפרופסור משה לור, שהיה או ראש-הפקולטה, התרשם משטף-הדיבור של ברמן, שללא קושי רב ידע להציג את עצמו כמומחה לכל עניין. לור הוזמן את ברמן לעבוד כיועץ טכנולוגי לפקולטה, במישרת מקבילה לזו של מרצה בכיר.

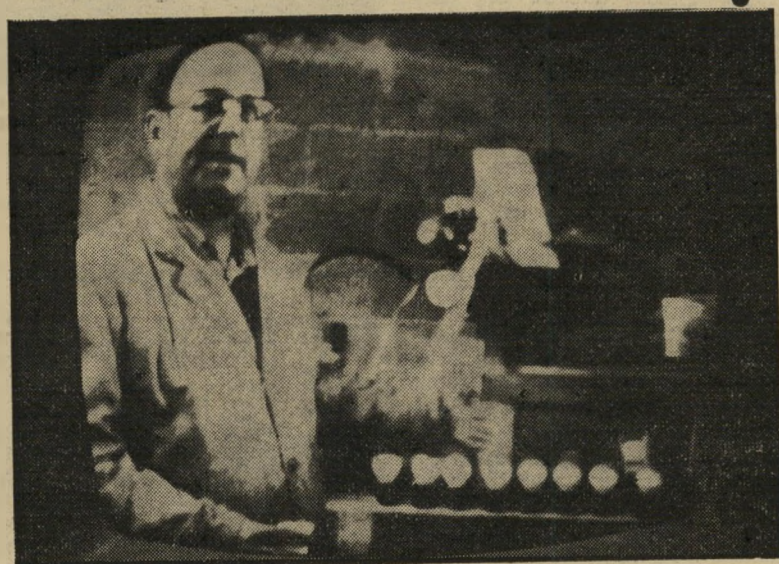
אחרי-כך נודע ללור כי לברמן יש כמה וכמה חברות, שהוא נוהג להזמין דווקא אצלן את הציוד שהוא זקוק לו. כדי ל-הקים את התשתית הטכנולוגית של החוג החדש לקולנוע באוניברסיטת תל-אביב, כדי להצדיק את ההזמנות מן החברות האלה דווקא, ביקש ברמן להעניק להן תדמית רצינית, ומת יכול להיות רציני יר-תר מאשר הזמנת-ענק מחיל-האוויר ה-ישראלי, הידוע באיכות הגבוהה של דריי-שותיו הטכניות?

הקרחת לא הצמיחה

ה מישפט שנפתח נגד ברמן ב-1976 הסתיים לפני שנה וחצי. הוא הורשע בשלושה סעיפי-אישום, וזוכה מאשמה ב-סעיף רביעי. היסוד העיקרי של הסעיף פים שבהם הורשע: התחזות. הוא התחזה כבעל תואר דוקטור, הוא התחזה כקצין בדרגת רבי-סרן, הוא התחזה כקצין בחיל-האוויר.



בן השדכן המהנדס יצחק שכטרמן, בנו של המהנדס איש-חרות, אברהם שכטרמן, ששייך בין ברמן ומרידור, מסביר את ההמצאה למסה: דני ברמן ליד "המכונה" בתוכנית-הטלוויזיה, שצולמה לפני שהתגלתה זהותו.



עד כאן התיאור בעולם הזה. אחרי פרק זה בחייו מתחילה הביוגרף פיה של דני ברמן להיות לזטה בערפל כבד של גירסות סותרות. אחת מהן היא זו שלו עצמו. כשנחל לו הדבר, הוא מציג את עצמו כבעל שלל תארים אקדמיים ממקומות שונים בעולם, בעיקר מ-בריטניה ומארצות-הברית. כאשר הוא מר-גיש שהטבעת סביבו מתהדקת, הוא טוען כי מעולם לא אמר שהיו לו תארים כאלה.

רבים. הוא מבריק ובעל אינטליגנציה בלתי-רגילה. יחד עם זה, הוא תמים ותימהוני בתחומים שונים ואפילו מנותק לעיתים מ-המציאות. כבר בעת לימודיו בבית-הספר התיכון עירוני א' בתל-אביב התגלה דני כמוכשר. הוא המשיך בלימודים אקדמיים בפקולטה למדעי-הטבע באוניברסיטה העברית ב-ירושלים, במסלול ישיר לתואר מוסמן. את בחינות-המעבר סיים בהצטיינות, אולם